

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

1821 – 2021 «ΑΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΤΑ ΙΧΝΗ ΜΙΑΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ»

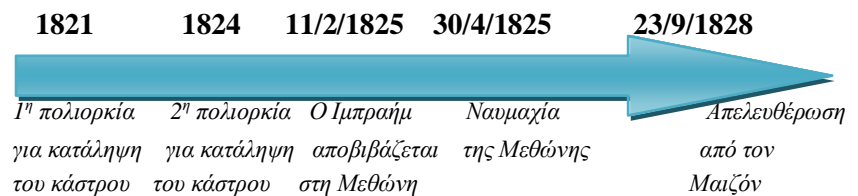
«ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ»

Διαβάστε σ' αυτό το Φύλλο

- ✓ **Εκπ/κή Δράση:** Πώς θυμόμαστε την Επανάσταση σελ.2
 - ✓ **Άρθρα:** Ο Ιμπραήμ ανενόχλητος στη Μεθώνη σ. 4
Μεθώνης Γρηγόριος σελ. 10-11
- ✓ **Αφιερώματα:** Η τοπική μας ιστορία και η Επανάσταση σ.5-6
Ναυμαχία της Μεθώνης σελ. 7-9
- ✓ **Μορφές:** Στρατηγός Νικ. Γεωργακόπουλος σελ. 12
Στρατηγός Χατζηχρήστος σ.13
- ✓ **Συνέντευξη:** Η δράση της Τοπικής Ιστορίας σ. 6
- ✓ **Παρουσίαση:** Ο ήρωας μου (Ανδρ. Μιαούλης) σ. 14-15
- ✓ **Λογοτεχνικά κείμενα:**
Οι τελευταίες στιγμές του Γρηγορίου (θεατρικό) σ. 16
Υμνος της Μεθώνης (ποίηση) σ. 16
- ✓ **Παρουσίαση βιβλίου:** Ένας περιηγητής αφηγείται σ. 18
- ✓ **Διαδρομές:** 1821 μέτρα – Στου παπά τη λίμνα σ. 20-21
- ✓ **Έρευνα:** Η πορεία προς την ανόρθωση σελ. 21

Έχοντας ως σημείο αναφοράς τους εορτασμούς για τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση το επετειακό με θέματα που έχουν να κάνουν με τις επαναστατικές κινήσεις στην περιοχή μας, σημαντικές μορφές που πρωταγωνίστησαν, αλλά και η ανάδειξη όλων εκείνων των καινοτόμων δράσεων του σχολείου μας που προσεγγίζουν την Ελληνική Επανάσταση. Εξάλλου και η επωνυμία μας «Γεωργακοπούλειο» παραπέμπει στο στρατηγό Νικόλαο Γεωργακόπουλο που πολέμησε στην περιοχή και άφησε την τελευταία του πνοή σε μια φυλακή του κάστρου της Μεθώνης, αιχμάλωτος του Ιμπραήμ.

Και αφού το φύλλο μας είναι επετειακό 21 σελίδων με ιστορικά γεγονότα η ιστοριογραμμή είναι απαραίτητη για το χρονικό προσδιορισμό αυτών.

Καλή ανάγνωση!!!

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

1821 – 2021 «ΠΩΣ ΘΥΜΟΜΑΣΤΕ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ»

**«ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ»
Ηλεκτρονική εφημερίδα ΣΤ΄
Τάξης Δημοτικού Σχολείου
Μεθώνης «Γεωργακοπούλειο»
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ**

Αγιομαυρίτη Ευγενία
Δηλέ Θεοδώρα
Κούβελα Βασιλική
Μίλλικεν Μάθιου
Μίτση Μπαριάμ
Μιράκα Σεμπασιάν
Σακάι Μαρκέλα
Τομαράς Κυριάκος
Τριφύλη Μαριλία
Τσαούσι Λαέρτ
Ψύλλας Άγγελος
Ψυχάρης Βασίλης

Υπεύθυνη Εκπ/κός:

Σαρδέλη Παναγιώτα

Δ/ντης: Ψαλλίδας Διονύσης

Δ/νη: Μεθώνη Μεσσηνίας

Μεθώνη 240 06

Τηλ. 2723031265

Φαξ. 2723031614

Email: mail@dim-

methon.mes.sch.gr

Εκπαιδευτική δράση "Πώς θυμόμαστε την Επανάσταση του 1821" πραγματοποίησε το σχολείο μας το μήνα Φεβρουάριο.. Η δράση στόχευε στον εντοπισμό στην ευρύτερη περιοχή που βρίσκεται η σχολική μονάδα υλικών τεκμηρίων που σχετίζονται με την Ελληνική Επανάσταση του 1821, όπως μνημεία και ηρώα, δρόμοι, γεγονότα, πλατείες, βιβλία, επωνυμίες κλπ. Η ερευνητική ομάδα της τάξης μας έκανε την καταγραφή και τα υλικά τεκμήρια που εντοπίσαμε και ασχοληθήκαμε ήταν: Η προτομή του Γρηγορίου Επισκόπου Μεθώνης, η Ναυμαχία της Μεθώνης, το Καποδιστριακό Σχολείο και η επωνυμία του σχολείου μας "Γεωργακοπούλειο". Για όλα αυτά καταγράφηκαν τα στοιχεία τους και το ιστορικό υπόβαθρο που συμβολίζουν. Για καθένα από τα παραπάνω συμπληρώθηκε το δελτίο ερευνητή με τον τίτλο του, το είδος, τον τόπο που βρίσκεται, την περιγραφή του, τη σύνδεσή του με την ιστορία του 1821 τη σύνδεση με τον τόπο μας και φυσικά φωτογραφικό υλικό.

Αναλυτικά η περιγραφή των μνημείων στη σελ. 3

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΡΕΠΟΡΤΑΖ: «Μνημεία της Επανάστασης»

(Αγγελος Ψύλλας, Ευγενία Αγιομαυρίτη, Δώρα Δηλέ)

ΠΡΟΤΟΜΗ ΕΘΝΟΪΕΡΟΜΑΡΤΥΡΑ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΜΕΘΩΝΗΣ

Η προτομή κατασκευάστηκε το 1960 και δεσπόζει στην είσοδο της Μεθώνης στην κορυφή της διχάλας των δύο κεντρικών δρόμων, Μαιζώνος και Γρηγορίου Επισκόπου. Παριστάνει τη μορφή του Εθνοϊερομάρτυρα Γρηγορίου Παπαθεοδώρου, Επισκόπου Μεθώνης που έδρασε κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης στην περιοχή. Ο Γρηγόριος γεννήθηκε στις 12 Νοεμβρίου 1770 στο χωριό Άλβαινα της Ολυμπίας. Απέκτησε σημαντική μόρφωση και από το 1800 χειροτονήθηκε κατά σειρά ιερέας, πρωτοσύγκελος και το 1816 ορίστηκε επίσκοπος Μεθώνης. Ήταν από τους πρώτους κληρικούς που μνήθηκαν στη Φιλική Εταιρεία και η έναρξη της Επανάστασης τον βρίσκει στην πολιορκία των φρουριών Μεθώνης και Νεοκάστρου.

Δεν άργησε να επιβληθεί λόγω της αρχιερατικής του σοβαρότητας και για τον ένθερμο πατριωτισμό του αναγνωρίστηκε ως ο Γενικός Αρχηγός του στρατού που είχε ως αποστολή την πολιορκία των δύο κάστρων. Ήταν αυτός στον οποίο ο αρχηγός των τουρκικών δυνάμεων του Νικόκαστρου παρέδωσε τα κλειδιά του φρουρίου, μια και η πτώση του ήταν από τα

σημαντικότερα γεγονότα του πρώτου έτους της Επανάστασης. Ασχολήθηκε και με την πολιτική και έτσι το 1823 χρημάτισε πληρεξούσιος της περιοχής στην Επίδαυρο και το Άστρος και Αντιπρόεδρος του Βουλευτικού.

Με την έλευση του Ιμπραήμ ήταν στην πολιορκία του Παλαιόκαστρου και συμμετείχε στην έξοδο. Συνελήφθη από τον Ιμπραήμ και οδηγήθηκε στις φυλακές του κάστρου της Μεθώνης. Υπέμεινε όλα τα βασανιστήρια και τις κακουχίες και παρά τις προσπάθειες του Ιμπραήμ να τον κάνει να προσκυνήσει η απάντησή του ήταν μία: «Ο Δεσπότης της Μεθώνης δύο πράγματα στον κόσμο προσκυνάει. Τον παντοδύναμο Θεό και τη μητέρα πατρίδα».

Σε όλα τα βάσανά του ήρθε να προστεθεί και η χολέρα με αποτέλεσμα να κοιμηθεί στις 22 Οκτωβρίου 1825.

Εκδήλωση τοποθέτησης της προτομής

ΜΝΗΜΕΙΟ ΝΑΥΜΑΧΙΑΣ ΤΗΣ ΜΕΘΩΝΗΣ

Πρόκειται για ένα μαρμάρινο ιστίο με βάση. Βρίσκεται στην Πλατεία Παραλίας της Μεθώνης και κατασκευάστηκε το 2018 για να θυμίζει τη συγκεκριμένη δράση από το Μιαούλη με τα πυρπολικά του στις 30 Απριλίου 1825.

Ο Μιαούλης όταν πληροφορήθηκε ότι στο λιμάνι της Μεθώνης ήταν

αγκυροβολημένη μια μοίρα του Τουρκοαιγυπτιακού στόλου και θέλοντας να εκδικηθεί την απώλεια της Σφακτηρίας πριν από μερικές μέρες, αλλά και τον ηρωικό θάνατο του φίλου του Τσαμαδού, αποφασίζει να επιτεθεί νύχτα με έξι πυρπολικά.

Η επιτυχία ήταν πλήρης και μετά από λίγη ώρα τα ευρισκόμενα στο λιμάνι πλοία παραδόθηκαν στις φλόγες. Τέσσερις φρεγάτες, τρεις κορβέτες, δώδεκα βρίκια και όλα τα φορτηγά πλοία έγιναν παρανάλωμα της φωτιάς.

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Είναι ένα από τα πρώτα αλληλοδιδασκτικά σχολεία που δημιουργήθηκαν από το νεοσύστατο Ελληνικό Κράτος για την εκπαίδευση των παιδιών μετά την απελευθέρωση. Έγινε με προτροπή του ίδιου του Κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια σε σημείο που επέδειξε ο ίδιος όταν επισκέφθηκε τη Μεθώνη.

Η Μεθώνη ήταν από τις πρώτες πόλεις που εγκαταστάθηκε το Γαλλικό εκστρατευτικό σώμα υπό τον στρατηγό Μαιζόν. Μάλιστα η νέα πολιτεία άρχισε να χτίζεται έξω από το κάστρο με σχέδιο του Γάλλου συνταγματάρχη Audoy. Το σχολείο λειτούργησε ως το 1938 και επειδή κρίθηκε ακατάλληλο και επικίνδυνο το 1951 χαρακτηρίστηκε

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

«Ιστορικό Διατηρητέο Μνημείο» και το 2015 αναστηλώθηκε. Σήμερα φορέας λειτουργίας του είναι η Εφορεία Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας και λειτουργεί ως εκθεσιακός ή συνεδριακός χώρος.

**ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΕΙΟ
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΜΕΘΩΝΗΣ**

Η επωνυμία του σχολείου μας καθιερώθηκε με το ΦΕΚ 1177/5-8-2010 και προήλθε από το στρατηγό

Νικόλαο Γεωργακόπουλο ο οποίος από το 1824 διετέλεσε Έφορος της εκπ/σης από την τότε Επαναστατική Κυβέρνηση στην περιοχή Μεθώνης και Νεοκάστρου.

Ο Νικόλαος Γεωργακόπουλος ήταν πρόκριτος κατά την προεπαναστατική περίοδο και μέλος της Φιλικής Εταιρείας από το 1819. Με την επανάσταση ήταν υπεύθυνος για την πολιορκία της Μεθώνης με σκοπό να εξαναγκάσουν τους Τούρκους να εγκαταλείψουν το κάστρο. Έλαβε μέρος στη μάχη στο Κρεμμύδι

όπου συνελήφθη αιχμάλωτος και είχε το ίδιο τέλος με τον Επίσκοπο Μεθώνης Γρηγόριο.

ΑΡΘΡΟ: «Ο Ιμπραήμ ανενόχλητος στη Μεθώνη»

(Βασιλική Κούβελα)

Μετά τη συμφωνία του Σουλτάνου με τον Μεχμέτ Πασά της Αιγύπτου, καταστρώθηκε το σχέδιο για να καταπνίξουν την Επανάσταση. Οι Αιγύπτιοι θα αναλάμβαναν την Πελοπόννησο και το σχέδιο δεν θα αργήσει να εφαρμοστεί, Ο Αιγυπτιακός στόλος αποπλέει από την Κρήτη στις 10 Φεβρουαρίου 1825 με 50 πολεμικά και φορτηγά πλοία και χωρίς καμιά αντίσταση αποβιβάζεται στη Μεθώνη στις 11 και 12 του μήνα με 4.000 πεζούς και 400 ιππείς. Παράλληλα έχει και 18 κανόνια του κάμπου.

Εξακόσιες σκηνές σκεπάζουν τον κάμπο της Μεθώνης και ο ίδιος ο Ιμπραήμ ενισχύει με τροφές και πολεμοφόδια τα κάστρα Μεθώνης και Κορώνης. Δεν βιάζεται όμως περιμένοντας και άλλες ενισχύσεις. Στο διάστημα αυτό, για να μην μένει τελείως αδρανής επιχειρεί αναγνώριση του εδάφους. Σε αυτό το διάστημα οι Έλληνες, παρότι είναι ανέτοιμοι, παρακολουθούν τις κινήσεις του και προσπαθούν απλώς να τις περιορίσουν.

Επόμενος και κύριος στόχος του είναι το Νικόκαστρο το οποίο είναι στα χέρια των Ελλήνων και το οποίο ήθελε να καταλάβει

εξασφαλίζοντας έτσι ένα μεγάλο και ασφαλές λιμάνι για το στόλο του. Επιπλέον θα αφαιρούσε και από τους Έλληνες και μια οχυρή θέση από την οποία θα μπορούσαν, όχι μόνο να του προκαλούν φθορές, αλλά ακόμα και να νικήσουν τις δυνάμεις του. Επειδή όμως θεώρησε ότι οι δυνάμεις του δε του επέτρεπαν να αναλάβει με ασφάλεια μια τέτοια επιχείρηση την ανέβαλε για αργότερα. Στο

διάστημα αυτό επεδίωξε να προσελκύσει τους Έλληνες γιατί είχε σκοπό να τους ζητήσει να προσκυνήσουν.

ΑΠΟΨΗ: «Μπορούσε να αποτραπεί η απόβαση του Ιμπραήμ»; (Αγγ. Ψύλλας)

Αν και κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει τις ικανότητες του Ιμπραήμ και να παραβλέψει τον εκπαιδευμένο και εξοπλισμένο κατά τα ευρωπαϊκά πρότυπα στρατό του, η επιτυχία του οφείλεται σε μεγάλο μέρος και στη μη αντίδραση των Ελλήνων. Η διαμάχη τους που κατέληξε σε εμφύλιο πόλεμο είχε σαν αποτέλεσμα τα πάντα να έχουν παραμεληθεί. Ο ελληνικός στόλος είχε ακινητοποιηθεί, ενώ θα μπορούσε να ματαιώσει ή έστω να εμποδίσει την απόβαση των Αιγυπτίων. Αν ο Ιμπραήμ εύρισκε στρατεύματα πειθαρχημένα και ετοιμοπόλεμα είναι αμφίβολο αν κατόρθωνε να αποβιαστεί ή έστω να εξουδετερωθεί.

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ: «Η Τοπική μας ιστορία και η Επανάσταση»
(Σεμπασιτιάν Μιράκα,
Μαρκέλα Σακάι)

Το σχολείο μας από την περίοδο 2013 – 2014 έχει εκδώσει ένα φυλλάδιο που αναφέρεται στην Τοπική μας Ιστορία την οποία και μαθαίνουμε παράλληλα με το μάθημα της Ιστορίας για τις τάξεις Γ'-Δ'-Ε'- και ΣΤ' και με το μάθημα της Μελέτης Περιβάλλοντος για τις Α' και Β' Τάξεις. Ας δούμε το Κεφ. 2 της ΣΤ' Τάξης με τίτλο: «Επανάσταση- Απελευθέρωση».

Κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του 1821 η ανακατάληψη του φρουρίου της Μεθώνης ήταν μέσα στα πρωταρχικά σχέδια των οπλαρχηγών. Σχεδόν αμέσως το λάβαρο της Επανάστασης υψώθηκε και στην περιοχή της Μεθώνης από τον τότε Επίσκοπο Γρηγόριο Παπαθεοδώρου. Συγκέντρωσε διασκορπισμένους χωρικούς διψασμένους για ελευθερία υπό την αρχηγία των Οικονομίδα και Γεωργακόπουλου.

Η πολιορκία, όμως, του φρουρίου δεν είχε αποτέλεσμα τόσο λόγω της ισχυρής οχύρωσής του, αλλά και της αδυναμίας πολιορκίας και από τη θάλασσα. Μια δεύτερη

πολιορκία έλαβε χώρα το 1824 και ήταν αρκετά επίμονη μια και οι Έλληνες είχαν αποκτήσει μια μεγάλη εμπειρία στον πόλεμο. Όμως και αυτή έληξε άδοξα γιατί το φρούριο ήταν ακόμα αρκετά ισχυρό.

Στις 11 Φεβρουαρίου 1825 ο Ιμπραήμ Πασάς φτάνει στη Μεθώνη με το στρατό του και στρατοπεδεύει στη γύρω πεδιάδα όπου αποτελεί το ορμητήριό του για την κατάληψη της Πελοποννήσου.

Του Μπραίμη

Ο κύκος φέτος δεν λαλεί
ούτε και θα λαλήσει
παρά η πρυγόνια η χλιβερή
το λεί το μοιρολόγι.
Φέτος μας ήρθε η Αραπά
και κόβει και σκλαβώνει.
Εσκλάβωσαν μικρά παιδιά,
γυναίκες με τους άντρες,
κι εσκότωσε λεβεντούριά
και καπιταναραίους.

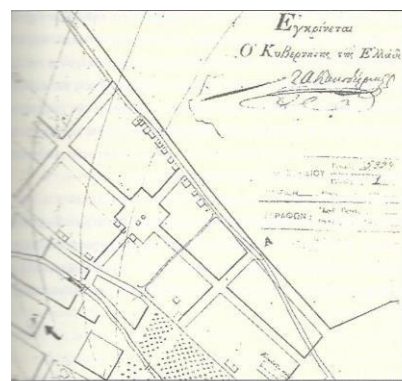
Τον Απρίλιο του 1825 ο Μιαούλης ναυμάχησε τον υπάρχοντα στόλο του Ιμπραήμ από μεγάλα και μικρά πολεμικά και εμπορικά πλοία με αποτέλεσμα να πυρποληθούν και καταστραφούν σχεδόν όλα τα πλοία των Αιγυπτίων.

Τελικά η Μεθώνη απελευθερώθηκε μετά τη ναυμαχία του Ναβαρίνου και την άφιξη του εκστρατευτικού σώματος του Γάλλου Στρατηγού Maison, αφού εκδιώχθηκε από το κάστρο ο Ιμπραήμ στις 23 Σεπτεμβρίου 1828. Το κάστρο έγινε έδρα του στρατηγού και αργότερα παραδόθηκε στους Έλληνες.

Το τείχος της Μεθώνης, 1829.
The walls of Methoni, 1829.

Έτσι έχουμε οριστικά τέλος στην τουρκική τυραννία που είχε προκαλέσει τόσα δεινά και αρχίζει να πνέει και σ' αυτή ο αέρας της ελευθερίας. Μετά την απελευθέρωση οι κάτοικοι της Μεθώνης που είχαν καταφύγει στην Τύνιδα και την Τεργέστη επέστρεψαν στην πατρίδα τους. Μαζί με αυτούς ήρθαν και εγκαταστάθηκαν και άλλοι από διάφορα άλλα μέρη της Ελλάδας. Όχι όμως στο κάστρο, αλλά έξω από αυτό, αφού η Μεθώνη άρχισε να οικοδομείται στη σημερινή της θέση, σύμφωνα με σχέδιο του Γαλλικού εκστρατευτικού σώματος από το μηχανικό Audouy.

Το σχέδιο του Γάλλου μηχανικού με την έγκριση του Κυβερνήτη της Ελλάδας Ιωάννη Καποδίστρια.

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Συνεχίζοντας την αναφορά στην Επανάσταση του 1821 στον τόπο μας παραθέτουμε και δύο κείμενα που υπάρχουν στο φυλλάδιο της Τοπικής Ιστορίας.

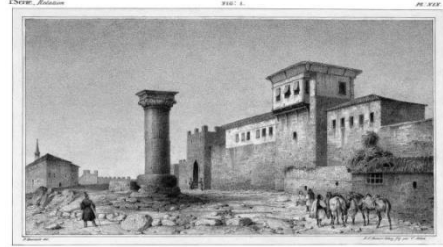
«Η πολιορκία της Μεθώνης από τους Έλληνες Επαναστάτες»

Η Κυβέρνηση της Πελοποννήσου, επειδή γνώριζε το σχέδιο της συμφωνίας του Μεχμέτ Αλή της Αιγύπτου και του Σουλτάνου, συμφώνα με την οποία ο αρχιστράτηγος της Αιγύπτου θα αποβιβαζόταν στην Πελοπόννησο, αποφασίζει την επανάληψη της πολιορκίας του φρουρίου της Μεθώνης. Έτσι στις αρχές Ιουλίου 1824, έπειτα από διαταγή της Κυβερνήσεως άρχισε η πολιορκία της Μεθώνης. Σε αυτή έλαβαν μέρος 1000 Μανιάτες, 300 Μεθωναίοι, 700 Ανδρουσαίοι, 500 Ιμπλακιώτες και 800 Αρκαδινοί. Τη γενική στρατιωτική αρχηγία είχε ο Γεώργιος Μούρτζινος ο οποίος στρατοπέδευσε τις δυνάμεις του σε απόσταση μιας ώρας από τη Μεθώνη.

«Συμβολή στην ιστορία της Μεθώνης». Νίκου Γ. Κωτσίκη. Αθήνα 1983»

«Από χειρόγραφο του Γάλλου περιηγητή και μαθητευόμενου διερμηνέα Charles Deval»

«Περνώντας την ξύλινη γέφυρα, 40 βήματα μήκος, στη βόρεια πύλη του κάστρου και τις πύλες του πρώτου και δεύτερου τείχους βρίσκεσαι σε μια μεγάλη πλατεία. Από εκεί θα δεις στα δεξιά το παλάτι του κυβερνήτη της Μεθώνης, σήμερα κατοικία του Ιμπραήμ και αριστερά την οδό της αγοράς.. Είναι ο πιο μακρύς και ο πιο φαρδύς δρόμος και καταλήγει στην πυριτιδαποθήκη. Από τις δύο πλευρές ξεκινούν άλλοι δρόμοι, σκοτεινά σοκάκια, ανάμεσα σε μισοερειπωμένες καλύβες, γεμάτες με Τούρκους και Άραβες. Άλλοι φορούσαν ένα πουκάμισο, άλλοι ένα κομμάτι χαλί, άλλοι τυλιγμένοι με ένα πανί ή με κλεμμένες ενδυμασίες Ελληνίδων. Όλοι φοβούνταν τον πασά και λιποτακτούσαν. Οι σκλάβοι ήταν κυρίως γυναίκες και μερικά παιδιά κάτω των δεκάξι ετών.. Τα μεγαλύτερα κλείνονταν στον πύργο των αιχμαλώτων ή σκοτώνονταν»

LA PLACE D'ARMES DE MESSON.
Vue en avant par la porte d'entrée.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: Με το Δ/ντή του σχολείου μας για τη δράση της Τοπικής Ιστορίας (Λαέρτης Τσαουσί)

---Κύριε Διονύση, πέστε μας πώς δημιουργήθηκε το φυλλάδιο της Τοπικής Ιστορίας;

---Πρόκειται για ένα καινοτόμο πρόγραμμα που ξεκίνησε τη διδακτική χρονιά 2013 – 2014 και από την επόμενη διδάσκεται συστηματικά σε όλες τις τάξεις του Δημοτικού Σχολείου Μεθώνης. Το υλικό επεξεργάστηκε μέσα από το πρόγραμμα σχολικών δραστηριοτήτων στο μάθημα της Ευέλικτης Ζώνης και περιλαμβάνει ύλη ανάλογα με την τάξη που ανήκει ο κάθε μαθητής. Τέλος, αξίζει να αναφέρουμε ότι, σύμφωνα με την τοπική ιστορία της ΣΤ΄ Τάξης οι εορτές στις εθνικές επετείους έχουν αναφορές σε πρόσωπα και γεγονότα της περιοχής.

---Πώς χρησιμοποιείται το φυλλάδιο;

Αποτελέσματα της όλης διαδικασίας ήταν η δημιουργία φυλλαδίου τοπικής ιστορίας η οποία διδάσκεται συστηματικά σε όλες τις τάξεις του σχολείου και οι μαθητές έχουν πια τη δυνατότητα να μαθαίνουν την ιστορία του τόπου τους. Το φυλλάδιο περιλαμβάνει ύλη ανάλογα με την τάξη που ανήκει ο κάθε μαθητής. Η ιδιαιτερότητά έγκειται στο γεγονός ότι συμβαδίζει και έχει την ίδια δομή με τα σχολικά εγχειρίδια της Ιστορίας καθώς και της Μελέτης Περιβάλλοντος για τις Α΄ και Β΄ Τάξεις.

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΜΕΘΩΝΗΣ

(Μαριλία Τριφύλη, Βασίλης Ψυχάρης)

Απρίλιος 1825. Η κύρια δύναμη του ελληνικού στόλου βρισκόταν υπό το Ναύαρχο Μιαούλη στο νησί Πρώτη, παρακολουθώντας τις κινήσεις του Αιγυπτιακού στόλου. Δεν κατόρθωσε όμως να προκαλέσει καμιά βλάβη σε αυτόν, επειδή κυρίως δεν είχε αρκετό αριθμό πυρπολικών. Βέβαια το θάρρος και η αυτοθυσία δεν έλειπαν από τους πυρπολητές και αυτό φαίνεται από το ότι Ανδρέας Πιπίνος και Γεώργιος Πολίτης δέχτηκαν την εισήγηση του Σαχίνη να επιχειρήσουν την πυρπόληση του Αιγυπτιακού Στόλου στον όρμο του Ναυρίνου. Όμως ο Μιαούλης δε θεώρησε δυνατό ένα τέτοιου είδους τόλμημα και η εισήγηση του Σαχίνη δεν έγινε αποδεκτή. Μετά από αυτά ο Μιαούλης, αφού συνεννοήθηκε με τον αρχηγό της Σπετσιώτικης Μοίρας Νικόλαο Σύρμα, η οποία αναλαμβάνει την παρακολούθηση του εχθρού, αποφασίζεται να μεταβεί η Υδραϊκή Μοίρα στην Καλαμάτα για τον παλαμισμό των πλοίων τα οποία, επειδή είχαν παραμείνει αρκετό καιρό απαλάμιστα, είχαν καταστεί βραδυκίνητα.

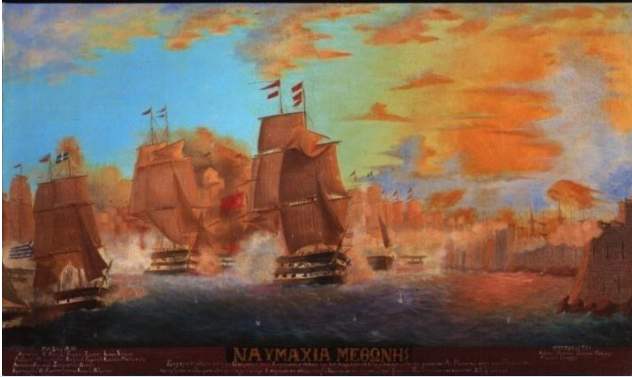
Στις **30 Απριλίου 1825** η Υδραϊκή Μοίρα ξεκινά για την Καλαμάτα. Περί την 11^η ώρα και ενώ βρισκόταν κοντά στη Σαπιέντζα συναντά τις ενισχύσεις που είχαν ζητηθεί από την Ύδρα και ήταν δύο πολεμικά υπό τους Αντώνιο Ραφαήλ και Κων/νο Μπελεμπίνη καθώς και τέσσερα πυρπολικά τα οποία διοικούσαν οι πλοίαρχοι Αναγνώστης Δημαμάς, Δημήτριος Τσάπελης, Αντώνιος Μπίκος και Μαρίνης Σπαχής. Όταν μάλιστα πληροφορήθηκε ο Μιαούλης από μία Ιονική

γολέτα ότι στη Μεθώνη ήταν αγκυροβολημένα είκοσι μικρά και μεγάλα πολεμικά καθώς και φορτηγά πλοία, θέλοντας να εκδικηθεί την απώλεια της Σφακτηρίας αποφασίζει να επιτεθεί αμέσως με τα πυρπολικά του.

Μόλις ανακοίνωσε την απόφασή του στους πλοίαρχους των πλοίων και των πυρπολικών και επειδή φύσηξε κατάλληλος άνεμος, ο Μιαούλης έδωσε διαταγή τα μεν πλοία να πλησιάσουν, τα δε πυρπολικά να επιτεθούν. Ενώ τα πολεμικά ναυμαχούσαν με τα εχθρικά πλοία που βρίσκονταν έξω από το λιμάνι, τα πυρπολικά με τους γενναίους πυρπολητές Γεώργιο Πολίτη, Ανδρέα Πιπίνο, Αναγνώστη Δημαμά, Δημήτριο Τσάπελη, Αντώνιο Μπίκο και Μαρίνη Σπαχή επέπεσαν εναντίον των αραγμένων πλησίων του τείχους πλοίων. Η επιτυχία των πυρπολητών ήταν πλήρης και μετά από λίγη ώρα τα βρισκόμενα στο λιμάνι πλοία παραδόθηκαν στις φλόγες των πυρπολικών. Τέσσερις φρεγάτες, τρεις κορβέτες, δώδεκα βρίκια και όλα τα φορτηγά και μαζί επτά Αυστριακά έγιναν παρανάλωμα της φωτιάς.

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Υδατογραφία ης Ναυμαχίας που βρίσκεται στο Μουσείο της Ύδρας, καθώς και στο Ναυτικό Μουσείο Ελλάδος.

Στο κάτω μέρος αναφέρει: «Μοίρα του Υδραϊκού στόλου υπό τον Ναύαρχο Ανδρέα Μιαούλη και τους καπεταναίους Αντώνη Κριεζή, Ανδρέα Ραφαήλ, Ηλία Μπελεμίνη και άλλους, συμπράττουσα μετά πέντε πυρπολικών τα των Δημαμά, Τσάπελη, Μπίκου και Σπαχή επιτίθενται κατά του εχθρικού στόλου των Τουρκοαιγυπτίων αγκυροβολημένου εις Μεθώνην και πυρπολεί την 30^η Απριλίου 1825 μία φρεγάτα, τρεις κορβέτας, διάφορα πολεμικά και τρία φορηγά. Η εκραγείσα πυριτιδαποθήκη του φρουρίου συντελεί και αυτή εις την άτακτο φυγή του εχθρού».

Η επιτυχία όμως αυτή του ελληνικού στόλου δεν περιορίστηκε στην καταστροφή μόνο των εχθρικών πλοίων, αλλά προξένησε ζημιές και στην πόλη. Όταν η φωτιά των καίόμενων πλοίων έφτασε στις πυριτιδαποθήκες επακολούθησαν εκρήξεις και η φωτιά, με τις ανατινάξεις κυρίως εκείνων των πλοίων τα οποία βρίσκονταν κοντά στο τείχος, χύθηκε μέσα στο Φρούριο. Η πόλη της Μεθώνης παραδόθηκε στις φλόγες και καίγταν πέντε ολόκληρες ώρες.

Οι καταστροφές στην πόλη της Μεθώνης από την φωτιά και τις εκρήξεις ήταν μεγάλες. Σχεδόν το ένα τρίτο των σπιτιών είχε καταστραφεί. Τα συντρίμια των

κατεστραμμένων Αιγυπτιακών πλοίων κάλυψαν όλα τα παράλια της Πυλίας και έφθασαν ως την Καλαμάτα. Και αυτά όλα τα επέτυχαν οι Έλληνες χωρίς καμιά απώλεια χωρίς ούτε ένας ναύτης να φονευθεί, πράγμα το οποίο ενισχύει τη γνώμη ότι αν οι Έλληνες δεν είχαν εμπλακεί στον εμφύλιο πόλεμο και αν η Κυβέρνηση είχε φροντίσει για το στόλο, μπορούσε εύκολα να εμποδιστεί ή και να ματαιωθεί η απόβαση του Ιμπραήμ.

Ο Αιγύπτιος στρατηγός βρισκόταν στο Ναβαρίνο όταν έγινε η πυρπόληση του στόλου στη Μεθώνη και άκουσε ο ίδιος τις βροντές από τις εκपुरσοκροτήσεις. Όχι μόνο καθόλου δεν ταράχτηκε, αλλά με ψυχραιμία συνέχισε τις προσπάθειές του για την πραγματοποίηση των σχεδίων του. Θεώρησε το γεγονός μεμονωμένο ατύχημα γιατί γνώριζε ότι οι Έλληνες με τα προβλήματα που είχαν δεν ήταν σε θέση να επαναλάβουν και να πετύχουν ανάλογο χτύπημα στις ναυτικές του δυνάμεις.

ΓΕΡΟΣ ΠΥΡΠΟΛΗΤΗΣ ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ

.....ο καπετάνιος έβαλε μένα μπουρλοτιέρη. Ναι το θυμούμαι! Όξω στα Μοθωκόρωνα ούτε καντήλι δεν έφεγγε, σκοτάδι και νέκρα. Η πούλια έδειχνε μεσάνυχτα, οι Τουρκαλάδες ροχάλιζαν βαριά μέσα στα καράβια τους και εμείς επήραμε το μπουρλότο με το δαυλί στο χέρι. Ζυγώνουμε. Η φρεγάτα μες στο σκοτάδι έμοιαζε σαν κανένα θεόρατο κατάμαυρο θηρίο. Ζυγώνουμε ακόμα, τι καρδιοχτύπι ήταν εκείνο; Αν μας ένωθαν ήμασταν χαμένοι. Μα κοιμόντουσαν βαριά όλοι τους.

Ζυγώνουμε ακόμα και να σου και κολλούμε στο μπουρλότο στη φρεγάδα και οι γάντζοι που 'χε μπρος μπερδεύτηκαν στα σχοινιά της. Κάνω το σταυρό μου και βάζω τη φωτιά. Εβρόντησαν τα ουράνια, ετράνταξε το λιμάνι, μα εγώ, παιδί βλέπεις ατζαμής, σάστισα,

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

δεν πήδηξα μες στη βάρκα που έφυγε και έμεινα στο μπουρλότο. Η κουπαστή τινάχτηκε στον αέρα και νιώθω ένα δυνατό πόνο ψηλά στο ποδάρι μου και βλέπω πως πήρε φωτιά το κρέας μου και πέφτω στη θάλασσα.

Μα τότε έγινε ένα κακό που δεν ματάδαν τα μάτια μου. Η φρεγάδα άναψε μεμιάς και τινάχτηκε στον αέρα ανάμεσα από κάτι φλόγες κόκκινες, κίτρινες, γαλάζιες που σφύριζαν σαν φίδια. Πετιούνταν από τη φρεγάδα κομμάτια, κομμάτια, οι Τουρκαλάδες, τα άρμενα, τα κανόνια, αρμένιζαν στον ουρανό και πέφτοντας περνούσαν πάνω από το κεφάλι μου, έπεφταν τριγύρω μου. Αν με έβρισκε τίποτα θα με άφηνε στον τόπο. Δος του λοιπόν βουτιές και μακροβούτια, μα βγάζοντας το κεφάλι μου επάνω για να πάρω ανάσα, μες στη κοσμοχαλασιά εκείνη, είδα μια βάρκα να έρχεται σιγά. Αν είναι τούρκικη είπα θα πάγω μοναχός μου στο φούντο για να μη με πιάσουν τα σκυλιά.

Στο πολεμάρκο με είχαν για χαμένο. Βρε το καϋμένο το παιδί είπαν, χάθηκε. Μα ο Θεός τους φώτισε και έστειλαν μια βάρκα για να δει. Όταν ζύγωσε και είδα πως ήταν δική μας, έβαλα τις φωνές, γιατί τριγύρω μου έπλεαν τόσα κεφάλια, κορμιά χαλάσματα και με έβαζαν στη μέση σα να ήταν θυμωμένα μαζί μου και εγώ τα 'διωχνα για να περάσω που δεν μπορούσαν από μακριά να με δουν, να με γνωρίσουν. Ήρθαν με πήγαν και με πήγαν στο πολεμάρκο.

30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ: Καθιέρωση Τοπικής Εθνικής Εορτής για τη Μεθώνη.

Το 2015 το σχολείο μας με την υποστήριξη του Δήμου Πύλου - Νέστορος και του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων αναβίωσε για πρώτη φορά το ιστορικό αυτό γεγονός σε ειδική εκδήλωση που έγινε στο Πολιτιστικό Κέντρο Μεθώνης με αναφορά στα γεγονότα, ποιήματα,

χορούς της περιοχής και της Ύδρας και κάψιμο ομοιώματος πυρπολικού με τη συνοδεία πυροτεχνημάτων στο λιμάνι της Μεθώνης. Στη συνέχεια με ενέργειες του Δήμου καθιερώθηκε επίσημα η 30^η Απριλίου Τοπική Εθνική Εορτή και οι όλες εκδηλώσεις τελούν υπό την αιγίδα του Δήμου Πύλου Νέστορος. Μάλιστα το 2018 κατασκευάστηκε και το μνημείο στο νότιο τμήμα της Πλατείας Παραλίας για να θυμίζει στους επισκέπτες το σημαντικό αυτό ναυτικό κατόρθωμα του Μιαούλη.

Οι εκδηλώσεις ποικίλουν κάθε χρόνο με αποκορύφωμα την αναπαράσταση το βράδυ στον όρμο της Μεθώνης.

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

**ΑΡΘΡΟ: «Επίσκοπος
Μεθώνης Γρηγόριος»**

(Δώρα Δηλέ Μάθιου Μίλλικεν)

Ο Γρηγόριος Μεθώνης γεννήθηκε στην Άλβαινα επαρχίας Ολυμπίας το 1770. Οι γονείς του, ο ιερέας Θεόδωρος Παπαθεοδώρου και η μητέρα του Αναστασία φρόντισαν να μάθει τα πρώτα του γράμματα και διαπιστώνοντας την κλίση του για την Εκκλησία τον παρότρυναν να ακολουθήσει το ιερατικό στάδιο. Το 1800 χειροτονήθηκε διάκονος, έξι χρόνια μετά Πρωτοσύγκελος και στις 12 Αυγούστου 1816 Επίσκοπος Μεθώνης και Νεοκάστρου επί Πατριάρχου Κυρίλλου ΣΤ.

Το 1817 ταξίδεψε στα Ιόνια νησιά, στο Αιγαίο, στην Κων/πολη και στην Πετρούπολη όπου έγινε δεκτός σε ακρόαση από τον Τσάρο στον οποίο και εξέθεσε τη δύσκολη κατάσταση των Ελλήνων.

Το 1818 επέστρεψε στη Μεθώνη με ρωσικό πλοίο και το 1819 μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία από τον Αναγνωσταρά. Στις 29 Μαρτίου Τριφύλιοι πολιορκήσαν τα φρούρια Μεθώνης και Νεοκάστρου και στις 30 Μαρτίου καταφτάνει με δύναμη 180 αντρών ο Γρηγόριος και ανακηρύσσεται αρχηγός της πολιορκίας.

10 Απριλίου. Επειδή αρκετοί πολιορκητές εγκατέλειψαν τις θέσεις τους για το Πάσχα, οι Τούρκοι στο Νιόκαστρο το αντιλήφθηκαν και έκαναν δύο εξορμήσεις. Οι λίγοι Έλληνες με τους αρχηγούς τους και το Γρηγόριο αποφάσισαν να ταφούν στη γη τους, αλλά όχι να λύσουν την πολιορκία. Ο Μεθώνης και άλλοι έμειναν στα ταμπούρια και οι υπόλοιποι κατέλαβαν επίκαιρες θέσεις. Οι Τούρκοι τράπηκαν σε φυγή και επέστρεψαν στο φρούριο.

7 Αυγούστου: Έξι μήνες μετά την έναρξη της πολιορκίας του Νιόκαστρου οι Τούρκοι αναγκάζονται να υπογράψουν συνθήκη παράδοσης των όπλων και μεταφοράς τους σε λιμάνια της Ασίας και της Αφρικής. Το κείμενο της συνθήκης υπέγραψε πρώτος ο Γρηγόριος. Την επόμενη όμως μέρα τουρκικές δυνάμεις κινήθηκαν από τη Μεθώνη στο Νιόκαστρο προκειμένου να παρεμποδίσουν την παράδοση. Εναντίον τους κινήθηκαν με 300 πολεμιστές ο Κων/νος

Μαυρομιχάλης και μετά από μάχες που έγιναν εκείνος έχασε τη ζωή του, ενώ οι Τούρκοι επέστρεψαν στη Μεθώνη.

9 Αυγούστου: Οι πολιορκητές, παρά τη συμφωνία που υπέγραψαν πριν μερικές ημέρες, εξόντωσαν τους περισσότερους Τούρκους ως αντίποινα, αφενός μεν για το θάνατο του Κων/νου Μαυρομιχάλη και αφετέρου εξαιτίας της προκλητικής συμπεριφοράς τους απέναντι στους Έλληνες. Ατυχώς κάποιοι απέδωσαν την ευθύνη της αθέτησης της συμφωνίας στο Γρηγόριο, ενώ άλλοι μαρτυρούν ότι κατέβαλε μεγάλες προσπάθειες να αποτρέψει αυτή την εξέλιξη. Επέπληξε και καταράστηκε μάλιστα τους πρωταίτιους.

Στις αρχές Σεπτεμβρίου, μετά την παράδοση του Νιόκαστρου, λύθηκε και η πολιορκία της Μεθώνης που συμμετείχε με το στρατό του ο Γρηγόριος. Μέχρι τις αρχές του 1822 μάλλον παρέμεινε στην Επισκοπή του παρακολουθώντας τις εξελίξεις και εμψυχώνοντας το ποίμνιό του προετοιμάζοντας ταυτόχρονα τις επόμενες κινήσεις του.

Το 1823 ο Γρηγόριος εκλέχτηκε αντιπρόσωπος της επαρχίας του για τη δεύτερη Εθνοσυνέλευση του Άστρους. Υπογράφει τρίτος τα πρακτικά μετά τον Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη και τον Βρεσθένης Θεοδόριτο και τέταρτος το

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

προσωρινό πολίτευμα της Ελλάδας.

Την 1^η Μαΐου του ίδιου έτους εγκρίθηκε ως μέλος του Βουλευτικού με έδρα την Τρίπολη, αλλά στα τέλη Ιουνίου μετέβη στο Νιόκαστρο όπου υπήρχε απειλή απόβασης των Τούρκων. Το κακό αποφεύχθηκε και έστειλε επιστολή στη διοίκηση ζητώντας χρήματα για επείγουσες ανάγκες.

Ως μέλος του Βουλευτικού ανέλαβε το Δεκέμβριο να αποκαταστήσει την τάξη στο Άστρος όπου σημειώνονταν ανταρσίες και βιαιοπραγίες. Δεν θα τα καταφέρει και θα επιστρέψει στο Ναύπλιο.

Στα μέσα Ιανουαρίου 1824 μέρος του Βουλευτικού ήρθε στην Τρίπολη, συγκροτήθηκε Βουλή και εκλέχτηκε ο Γρηγόριος Αντιπρόεδρος. Μετά δε την άρνηση του Υψηλάντη ασκούσε χρέη Προέδρου. Ταυτόχρονα ξέσπασε ο εμφύλιος μεταξύ Βουλευτικού και Εκτελεστικού.

Ανήσυχος για τις διαμάχες και για το πού μπορούσαν να οδηγήσουν, ο Γρηγόριος απέστειλε ως Πρόεδρος εγκύκλιο προς το πανελλήνιο εκλιπαρώντας για ομόνοια, σύμπνοια και συμπαρατάξη εναντίον του κοινού εχθρού. **«Μίαν φανεράν και ιεράν εταιρείαν έχομεν. Τον πόλεμον υπέρ πίστεως και πατρίδος κατά του κοινού εχθρού, του αιμοβόρου Σουλτάνου. Αυτή είναι η σωτηριώδης, αυτή θέλει λυτρώσει τα δεινά, θέλει μας**

φέρει την ευλογίας του υπερασπιστού μας Υγίστου, την ευνομίας, την δόξαν και τιμήν». Δυστυχώς η ενέργειά του δεν είχε αποτέλεσμα και ο εμφύλιος που ξέσπασε διήρκεσε μέχρι τον Ιανουάριο 1825.

Κατά τη διάρκεια του εμφυλίου ο Γρηγόριος ήταν από τους ελάχιστους που έμειναν αμέτοχοι και στάθηκαν πιστοί στην πατρίδα τους. Η λήξη του εμφυλίου βρήκε Κουντουριώτη, Μαυροκορδάτο και Κωλλέτη να έχουν επικρατήσει, τους περισσότερους αρχηγούς του Μοριά στη φυλακή και τα κυβερνητικά στρατεύματα ελλιπώς προετοιμασμένα και ανεφοδιασμένα σε πυρομαχικά και τρόφιμα. Αποτέλεσμα όλων αυτών ήταν στις 11 Φεβρουαρίου 1825 ο οργανωμένος κατά τα ευρωπαϊκά πρότυπα στρατός και ιππικό του Ιμπραήμ να αποβιβαστεί χωρίς καμιά αντίδραση στη Μεθώνη.

Το Μάρτιο με έγκριση της Κυβέρνησης έφυγε από το Ναύπλιο και βρέθηκε στην Αρκαδιά. Με μεγάλη δυσκολία κατάφερε να συγκεντρώσει λίγες εκατοντάδες Αρκαδίων των οποίων ετέθη επικεφαλής. Ανάμεσά τους τα αδέρφια του

Αντώνιος και Διονύσιος και ο γαμπρός του Αναστάσιος Κατσαρός. Με τη δύναμη αυτή έφτασε στα τέλη Μαρτίου στο Παλιοναβαρίνο και οχυρώθηκε. Αυτή τη φορά είχε να αντιμετωπίσει ιδιαίτερα ισχυρό εχθρό που κατέλαβε στις 25 Απριλίου τη Σφακτηρία.

Στις 29 Απριλίου η φρουρά του Παλιοναβαρίνου στην προσπάθεια να εξέλθει λόγω της έλλειψης νερού και τροφίμων περικυκλώθηκε και παραδόθηκε. Οι υπερασπιστές με αρχηγούς τον Μεθώνης και το Χατζηχρήστο αποφάσισαν να χτυπήσουν τους εχθρούς που τους περικύκλωσαν για να διαφύγουν. Όμως οι Τουρκοαιγύπτιοι τους κύτησαν ώστε αναγκάστηκαν να πέσουν σε μια λίμνη για να σωθούν.

Ο Ιμπραήμ συνέλαβε αιχμάλωτο το Γρηγόριο, τους συγγενείς του, το Χατζηχρήστο και κάποιους άλλους, ενώ τους υπόλοιπους τους άφησε ελεύθερους. Από τη στιγμή εκείνη ξεκινά η μαρτυρική πορεία προς το θάνατο. Δέσμιος οδηγείται στη Μεθώνη και εκεί φυλακίστηκε σε υπόγεια και σκοτεινή φυλακή του φρουρίου.

Μετά λίγο καιρό ο Επίσκοπος κοιμήθηκε μετά από απάνθρωπα βασανιστήρια. Στις 22 Οκτωβρίου 1825. Τα σώμα τους ρίχτηκε στη θάλασσα και δεν βρέθηκε. Μετέστησε στην αιωνιότητα χωρίς να ευτυχίσει να δει την επαρχία του και την Ελλάδα ελεύθερη.

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Μορφές της Επανάστασης στην περιοχή μας

**ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΝΙΚ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
(ΜΟΘΩΝΙΟΣ)**

(Ευγενία Αγιομαυρίτη, Κυριάκος Τομαράς)

Ο Νικόλαος Γεωργακόπουλος ή Μοθωνιός ήταν πρόκριτος της Μεθώνης κατά την προεπαναστατική περίοδο και έγινε μέλος της Φιλικής Εταιρείας το 1819. Διέθετε μεγάλο πλούτο και πολιτική ισχύ και αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να ενοχλείται συστηματικά από τους Τούρκους. Γι' αυτό έφυγε από τη Μεθώνη και εγκαταστάθηκε στην Τρίπολη όπου εκεί πήρε τον προσωνύμιο «Μοθωνιός». Λίγο πριν την έναρξη της Επανάστασης οι Τούρκοι τον έστειλαν να πείσει τον Ζαΐμη να έρθει και αυτός στην Τρίπολη, μαζί με τους άλλους προύχοντες, δήθεν να τους διαβεβαιώσουν ότι δεν πρόκειται να γίνει επαναστατικό κίνημα, αλλά ουσιαστικά να τους φυλακίσουν και να τους κρατήσουν ως ομήρους. Ο Γεωργακόπουλος όμως που γνώριζε το σκοπό τους, προφασιζόμενος ότι θα ανταποκριθεί στην επιθυμία τους, μετέβη στην Αγία Λαύρα, ενημέρωσε το Ζαΐμη και φυσικά δεν ξαναγύρισε στην Τρίπολη. Ήρθε στη Μεθώνη και αφοσιώθηκε στον Αγώνα.

Κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης, ο Νικόλαος Γεωργακόπουλος, ήταν υπεύθυνος για την πολιορκία της Μεθώνης με σκοπό να αναγκάσουν τους Τούρκους να εγκαταλείψουν το κάστρο στήνοντας ενέδρες ώστε να περιορίσουν τις εξόδους τους από αυτό. Όλα αυτά τα χρόνια αγωνίστηκε με ζήλο και πατριωτισμό φέροντας αρχικά το βαθμό του χιλίαρχου και στη συνέχεια του στρατηγού. Ταυτόχρονα ο Γεωργακόπουλος ορίστηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών της νεοσύστατης Ελληνικής Κυβέρνησης τον Οκτώβριο του 1824 Έφορος της Σχολής της Επαρχίας Μεθώνης και Νεοκάστρου.

Έλαβε μέρος στη μάχη στο Κρεμμύδι στις 7 Απριλίου 1825 και μαζί με τους άλλους οπλαρχηγούς προέβησαν ισχυρή αντίσταση στις επιθέσεις του Ιμπραήμ που διέθετε υπερδιπλάσιες δυνάμεις. Αν και μερικοί φοβήθηκαν και τράπηκαν σε φυγή, ο Γεωργακόπουλος μαζί με άλλους συνέχισε τον αγώνα όπου στο τέλος συνελήφθη αιχμάλωτος.

«Συνέλαβον δε ζώντας τους οπλαρχηγούς Παναγιώτης Ζαφειρόπουλον από το Άστρος και τον ατρόμητον εκείνον αρχηγό της Μεθώνης, Νικόλαον Γεωργακόπουλον, και άλλους καμψόσους»

Ο Ιμπραήμ φυλάκισε τον Γεωργακόπουλο, μαζί με τον Αρχιερέα της Μεθώνης Γρηγόριο Παπαθεοδώρου και τον στρατηγό Χατζηχρήστο στο φρούριο της Μεθώνης. Το θέμα της αιχμαλωσίας του Γεωργακόπουλου και των άλλων αιχμαλώτων απασχόλησε την τότε ελληνική κυβέρνηση και ανέθεσε στον Άγγλο αξιωματούχο Χάμιλτον να αναλάβει μεσολαβητής για την ανταλλαγή των αιχμαλώτων με Τούρκους. Ο Ιμπραήμ, αν και απελευθέρωσε μερικούς, δεν δεχόταν με τίποτα να ανταλλάξει τον Γεωργακόπουλο και το Χατζηχρήστο και έτσι η προσπάθεια για τους δύο απέτυχε. Έτσι ο μεν Χατζηχρήστος επέζησε και ελευθερώθηκε από τον Μαιζώνα, ο δε Γεωργακόπουλος απέθανε από τα βασανιστήρια στην υγρή και σκοτεινή φυλακή του φρουρίου της Μεθώνης.

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΣ

(Βίκη Κούβελα, Μπαριάμ Μίση)

Ο Στρατηγός Χατζή-Χρήστος ήταν Σέρβος στην καταγωγή και το πραγματικό του επώνυμο ήταν Δάγκοβιτς. Γεννήθηκε στο Βελιγράδι το 1783. Το 1814, μετά τη Σερβική Επανάσταση όπου σκοτώθηκαν δύο μέλη της οικογένειάς του, κατέφυγε με τη μητέρα του Άννα στη Βοσνία και από εκεί στη Βενετία, στη Ρόδο, στην Κύπρο και τέλος στην Αίγυπτο. Εντάχθηκε στο στρατό του Μεχμέτ Αλή, πατέρα του Ιμπραήμ. Εκεί έδειξε μεγάλη γενναιότητα και αφοσίωση στον πόλεμο του Μεχμέτ Αλή με τους Μαμελούκους μπέηδες.

Στη συνέχεια πήγε στη Συρία όπου εντάχθηκε στο στρατό του Χουρσίτ Πασά. Όταν ο τελευταίος διορίστηκε το 1820 Πασάς της Πελοποννήσου και όταν μάλιστα έφυγε για να πολεμήσει τον Αλή Πασά στην Ήπειρο, ανέθεσε στο Χατζηχρήστο τη φύλαξη του χαρεμιού και των θησαυρών του.

Ο Χατζηχρήστος. Από το «Πανόραμα της Ελληνικής Επανάστασης» των Εδόσεων Κομμουνιστούρα.

Στην άλωση της Τριπολιτσάς το Σεπτέμβριο του 1821 συνελήφθη αιχμάλωτος. Μετανόησε για τη δράση του εναντίον των Ελλήνων και, αφού επανήλθε στο Χριστιανισμό, προσελήφθη από τον Κολοκοτρώνη. Ίδρυσε δικό του σώμα αποτελούμενο από Σέρβους, Βουλγάρους, Δαλματούς και άλλους χριστιανούς και πήρε μέρος σε πολλές μάχες.

Τον Απρίλιο 1825 κλείστηκε με τον Μεθώνης Γρηγόριο στο Παλιοναβαρίνο όπου κατά την έξοδο συνελήφθη από τον Ιμπραήμ ο οποίος και τον αναγνώρισε από την παραμονή του στην Αίγυπτο. Κλείστηκε στη φυλακή του φρουρίου της Μεθώνης μαζί με το Γρηγόριο και στη συνέχεια και με τον Γεωργακόπουλο.

Παρότι οι προηγούμενοι πέθαναν από τις κακουχίες, αυτός κατόρθωσε να επιζήσει και απελευθερώθηκε το Σεπτέμβριο 1828 από τους Γάλλους. Εντάχθηκε και πάλι στον ελληνικό στρατό και το Μάιο 1829 κατέλαβε με συνθήκη την κατεχόμενη από τους Τούρκους Ναύπακτο την οποία πολιορκούσε.

Κατά την περίοδο του βασιλιά Όθωνα παρέμεινε στον ελληνικό στρατό, προήχθη σε στρατηγό και διορίστηκε υπασπιστής του Όθωνα. Πέθανε το 1853. Η Ελληνική Κυβέρνηση είχε τοποθετήσει προς τιμήν του στο Μπούρτζι του κάστρου της Μεθώνης αναμνηστική πλάκα την οποία κατέστρεψαν μετά την έξωση του Όθωνα οι αντιοθωνικοί. Μάλιστα το Μπούρτζι είχε ονομαστεί με διάταγμα του βασιλιά «Πύργος Χατζηχρήστου».

Εκατό χρόνια μετά το θάνατό του, το 1853, οι Μεθωναίοι τίμησαν τη μνήμη του. Συγκεκριμένα στις 13 Ιανουαρίου δόθηκε παράσταση από τον караγκιοζοπαίχτη Βασίλαρο πάνω σε κείμενο για το Χατζηχρήστο που είχε γράψει ο ιστοριοδίφης Τάκης Δεμοδός.

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ: «Ο ήρωας μου» (Άγγελος Ψύλλας)

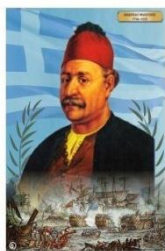
Στα δέκα χρόνια της Ελ Επανάστασης πολλές μορφές διακρίθηκαν τόσο στη στεριά όσο και στη θάλασσα. Πρόκειται για τους ήρωες που ηγήθηκαν σε πολλές μάχες και άλλοι σκοτώθηκαν σε αυτές, άλλοι συνέχισαν να προσφέρουν στο ελεύθερο ελληνικό κράτος, ενώ άλλους αυτό το κράτος τους ξέχασε και πέθαναν στη φτώχεια και στην ανέχεια.

Σε αυτό το επετειακό μας φύλλο, μια και δεν μπορούμε να αναφερθούμε σε όλους, επιλέξαμε έναν εξ αυτών δίνοντας τον χαρακτηρισμό «ο ήρωας μου και αυτός είναι ο Ανδρέας Μιαούλης. Γιατί; Απλούστατα επειδή στις 30 Απριλίου 1825 προξένησε μεγάλες ζημιές στον αιγυπτιακό στόλο που ήταν αγκυροβολημένος στον λιμάνι της Μεθώνης. Ας τον γνωρίσουμε:

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΙΑΟΥΛΗΣ

Ο Ανδρέας Μιαούλης γεννήθηκε στην Ύδρα στις 20 Μαΐου 1769, ενώ ορισμένοι βιογράφοι του υποστηρίζουν ότι γεννήθηκε στα Φύλλα της Εύβοιας απ' όπου η οικογένειά του μετακόμισε στην Ύδρα. Ήταν γιος του εμποροπλοίαρχου Δημητρίου Βώκου. Το πραγματικό του επίθετο ήταν Βώκος ή Μπάκος. Για το παρώνυμο Μιαούλης υπάρχουν δύο εκδοχές. Η μία ότι του το κόλλησαν οι ναύτες του,

όταν τους έδινε τη διαταγή «Μία ούλοι» για να κωπηλατούν συγχρόνως. Η δεύτερη από ένα τουρκικό μπρίκι που αγόρασε με την ονομασία «Μιαούλ».

Από τα εφηβικά του χρόνια ασχολήθηκε με τις ναυτικές επιχειρήσεις. Για την ακρίβεια ήταν ένας από τους πιο ονομαστούς κουρσάρους της Ανατολικής Μεσογείου. Έκανε σεβαστή περιουσία κατά τη διάρκεια των Ναπολεόντειων Πολέμων, όταν έσπαγε το ναυτικό αποκλεισμό των Άγγλων υπό το Ναύαρχο Νέλσον και ανεφοδίαζε τις ισπανικές πόλεις. Στις αρχές του 1802, ενώ έκανε εμπόριο και διασπώντας το βρετανικό αποκλεισμό ένα αγγλικό περιπολικό έπιασε το σκάφος του και το ρυμούλκησε στη ναυαρχίδα του Νέλσονα. Αυτός θαύμασε το θάρρος του Μιαούλη και τον άφησε ελεύθερο. Μετά την πτώση του Ναπολέοντα, ο Μιαούλης έπαψε να ταξιδεύει και ζούσε στην Ύδρα σαν έμπορος, μαζί με τους άλλους νοικοκυραίους. Κατά την κήρυξη της Επανάστασης στην Ύδρα στις 28 Απριλίου 1821, ο Μιαούλης

υπέγραψε μαζί με άλλους πλοιοκτήτες έγγραφο με το οποίο διέθεταν τα πλοία τους, αλλά και θα αναλάμβαναν τις δαπάνες για τις ναυτικές επιχειρήσεις του Αγώνα. Το Φθινόπωρο του ίδιου χρόνου αναλαμβάνει ναύαρχος του υδραϊκού στόλου και στις 28 Σεπτεμβρίου έρχεται αντιμέτωπος για πρώτη φορά με τουρκική ναυτική μοίρα στην Πύλο. Το Φεβρουάριο του 1822 επιτέθηκε κατά του Οθωμανικού στόλου μετά την πυρπόληση του Γαλαξιδίου από τον Καρά Αλή αναγκάζοντάς τον να ξαναγυρίσει στο Αιγαίο.

Το Σεπτέμβριο του 1822 εμπόδισε τον τουρκικό στόλο να ανεφοδιάσει με τρόφιμα τη φρουρά του Ναυπλίου που τελικά παραδόθηκε στους Έλληνες πολιορκητές και τον Οκτώβριο 1823 επικεφαλής του ελληνικού στόλου νικά τους Τούρκους στο Αρτεμίσιο και τους Ωρεούς. Στις 15 Ιουλίου 1824 αποβιβάστηκε στο κατεστραμμένο νησί των Ψαρών, βύθισε 21 κανονιοφόρους των Τούρκων και μερικές άλλες που συνάντησε γύρω από τη Χίο. Στη συνέχεια το μήνα Αύγουστο το ίδιο έτος ανάγκασε τους

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Τούρκους να εγκαταλείψουν τα σχέδιά τους εναντίον της Σάμου. Μεγάλες επιτυχίες του ήταν η επίθεση κατά του τουρκοαιγυπτιακού στόλου στο λιμάνι της Αλικαρνασσού και στις 9 Σεπτεμβρίου η ναυμαχία του Γέροντα όπου οι απώλειες του εχθρού ανήλθαν σε 27 πλοία, αναγκάζοντας τον αιγυπτιακό στόλο να φύγει από την περιοχή και να πάει να διαχειμάσει στον κόλπο της Σούδας.

Όταν την επόμενη χρονιά ο Ιμπραήμ αποβιβάστηκε στη Μεθώνη και πολιορκήσε το Νιόκαστρο της Πύλου ο Μιαούλης δεν άργησε να εμφανιστεί και εξαπέλυσε 6 πυρπολικά εναντίον του αιγυπτιακού στόλου. Η φρεγάτα «Ασία», δύο ιστιοφόρα και 20 μικρότερα σκάφη πυρπολήθηκαν και έπειτα από 15 μέρες ο Μιαούλης μπήκε στη Σούδα και πυρπόλησε μια μεγάλη κορβέτα του ελλιμενισμένου εκεί αιγυπτιακού στόλου. Στη δεύτερη πολιορκία του Μεσολογγίου ο Μιαούλης μπόρεσε να ανεφοδιάσει τους πολιορκημένους με τρόφιμα και κατέστρεψε στη λιμνοθάλασσα το στολίσκο του Γιουσούφ Πασά των Πατρών. Τον Ιανουάριο του 1826 έγινε μια νέα ναυμαχία και ο Μιαούλης κατάφερε να εφοδιάσει το Μεσολόγγι με τρόφιμα για άλλους δύο μήνες.

Το 1827, με απόφαση της Γ' Εθνικής Συνέλευσης η αρχηγία του στόλου ανατίθεται στο Λόρδο

Κόχραν και ο Μιαούλης υποβιβάζεται σε πλοίαρχο. Όταν ο Ιωάννης Καποδίστριας αναλαμβάνει Κυβερνήτης της Ελλάδας, αναθέτει στον Ανδρέα Μιαούλη της αρχηγία του στόλου του Αιγαίου. Η συνεργασία Μιαούλη – Καποδίστρια κράτησε ως τον Αύγουστο του 1829, όταν οι δύο άντρες ήλθαν σε σύγκρουση για την πολιτική του Καποδίστρια απέναντι στους Υδραίους πλοιοκτήτες που ζητούσαν προνομιακή μεταχείριση.

Μελανό σημείο στη δράση του Μιαούλη ήταν το «πραξικόπημα του Πόρου». Όταν το καλοκαίρι του 1831 ο Μιαούλης διατάχθηκε να παραδώσει το στόλο που ναυλοχούσε στον Πόρο, κατέλαβε επικεφαλής 50 ανδρών τη φρεγάτα «Ελλάς» τη νύχτα της 26^{ης} προς 27^{ης} Ιουλίου και όταν ο Ρώσος ναύαρχος Ρίκορντ αγκυροβόλησε έξω από τον Πόρο ο Μιαούλης ανατίναξε στον αέρα τη φρεγάτα και την κορβέτα «Υδρα». Ο ίδιος ο Μιαούλης μετάνιωσε για την πράξη του εκείνη όπως φαίνεται από μια συνομιλία που είχε με το Σπυρίδωνα Τρικούπη το 1833.

Η δολοφονία του Καποδίστρια το 1831 έθεσε τέρμα στις

σχεδιαζόμενες κυρώσεις εναντίον του και το 1832 τον έβαλαν επικεφαλής ελληνικής αντιπροσωπείας μαζί με τους Κίτσο Τζαβέλα και τον Δημήτριο Πλαπούταπου πήγε στο Μόναχο για να προσφέρει στον Όθωνα το ελληνικό στέμμα. Το 1833 διορίστηκε αρχηγός του Βασιλικού Ναυτικού και το 1834 τιμήθηκε με τον τίτλο του συμβούλου της Επικράτειας και με το Μεγαλόσταυρο του Σωτήρος. Το 1835 αρρώστησε από μια πνευμονία που μετατράπηκε σε φυματίωση. Ο Όθωνας τον επισκεπτόταν συχνά και οι συνομιλίες τους ήταν πολύ συγκινητικές.

Ο Μιαούλης πέθανε στις 11 Ιουνίου 1835 σε ηλικία 66 ετών στο σπίτι του επί της οδού Αιόλου φέροντας τον τίτλο του Αντιναύαρχου που του απονεμήθηκε στις 3 Απριλίου 1835. Ήταν ο πρώτος επί βασιλείας Όθωνος στον οποίο απονεμήθηκε το παράσημο αυτό. Κηδεύτηκε στον Πειραιά και τον ενταφίασαν στην ακτή του λιμανιού, που ονομάστηκε Ακτή Μιαούλη. Το 1952 έγινε μετακομιδή των οστών του σε νέο τάφο απέναντι στην κύρια είσοδο της Ναυτικής Σχολής Δοκίμων.

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ: «Οι τελευταίες στιγμές του Γρηγορίου Μεθώνης (Λαέρτης Τσαούσι)

Το σχολείο μας, στα πλαίσια των δράσεων για τα 200 χρόνια από την Επανάσταση πρόκειται να δημιουργήσει ταινία μικρού μήκους σε σενάριο που γράψαμε σε συνεργασία με τους εκπ/κούς μας και που θα αναφέρεται στον Επίσκοπο Μεθώνης Γρηγόριο στις τελευταίες στιγμές του στη φυλακή του φρουρίου της Μεθώνης. Τίτλος: «**Αντιμέτωπος με τον Ιμπραήμ**». Σας παραθέτουμε ένα απόσπασμα.

ΙΜΠΡΑΗΜ: Δεσπότη, απαιτώ να με αναγνωρίσεις ως αφέντη και να με προσκυνήσεις. Αν το κάνεις σου τάζω τιμές και αξιώματα.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ: Εγώ δεν έχω δίψα για αξιώματα και αυτό που μου ζητάς να το βγάλεις από το μυαλό σου.

ΙΜΠΡΑΗΜ: Ίσως δεν έχεις αντιληφθεί την κατάσταση στην οποία βρίσκεσαι. Είσαι αιχμάλωτός μου και δεν έχεις τίποτα να περιμένεις, παρά βασανιστήρια και τέλος το θάνατο.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ: Το γνωρίζω, αλλά αυτά δεν πρόκειται να με πτοήσουν. Ραβδίστε με, σουβλίστε με, κάνετε ότι θέλετε το κορμί μου. Η ψυχή και το πνεύμα μου θα μείνουν αμόλυτα και θα ανήκουν πάντα στις δύο δυνάμεις που τα κυβερνάνε, το Θεό και την πατρίδα μου.

ΙΜΠΡΑΗΜ: Θα έπρεπε να σεβαστείς τη μεγαλοφυχία μου από τη στιγμή μάλιστα που εσύ ήσουν επικεφαλής για τις σφαγές που έγιναν όταν έπεσε το Νικόκαστρο και όταν είχε γίνει και συμφωνία όπως μου είπαν.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ: Τότε θα έπρεπε να σου πουν ότι εγώ ήμουνα αυτός που μπήκα μπροστά για να σταματήσουν τα αίσχη που ντρόπιαζαν τη χώρα μου και λέρωναν τον ευλογημένο μας αγώνα. Αλλά και οι συμπατριώτες μας είχαν τα δίκια τους. Τόσα χρόνια μας δέρνανε, μας βρίζανε, μας ατιμάζανε μπροστά στα μάτια μας. Πόσο να κρατηθεί ένας λαός όταν το μίσος είναι τόσο δυνατό;

ΙΜΠΡΑΗΜ: Στο λέω για μια ακόμα φορά. Προσκύνησε να γλυτώσεις τη ζωή σου. Αν αρνηθείς και αυτή τη φορά θα αρχίσουν πιο φριχτά βασανιστήρια.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ: Ο Δεσπότης της Μεθώνης δύο πράγματα στον κόσμο προσκυνάει. Τον Παντοδύναμο Θεό και τη Μητέρα Πατρίδα.

ΙΜΠΡΑΗΜ: Είναι η τελευταία σου λέξη;

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ: Ναι

ΙΜΠΡΑΗΜ: Πάρτε τον από δω και κλείστε τον σε μουντρούμι σκοτεινό. Βασανίστε τον και στερήστε του την τροφή, το νερό και τον αέρα.

ΠΟΙΗΣΗ: «Υμνος της Μεθώνης»

Πρόκειται για ένα ποίημα που γράφτηκε από το φιλόλογο και λογοτέχνη Βασίλη Μοσκόβη. Ο τελευταίος επισκέφθηκε τη Μεθώνη για να κάνει μια ομιλία για το δημοτικό τραγούδι. Εντυπωσιασμένος από την ομορφιά και το μεγαλείο της περιοχής, αλλά και από την αγάπη του κόσμου απήγγειλε το ποίημά του, όπου υμνεί τη Μεθώνη της αρχαιότητας, του Βυζαντίου, της Βενετοκρατίας, αλλά και της σύγχρονης εποχής. Το ποίημα αυτό ο συνθέτης Θεοδωρής Ξυδιάς το μελοποίησε και τραγουδήθηκε για πρώτη φορά το 2013 στα εγκαίνια του Πολιτιστικού Κέντρου Μεθώνης.

*«Φαντάζεις ρήγισσα τρανή μεσ' στο Μοριά
των πεπρωμένων του κρατούσες το τιμόνι
τρανή σου η δόξα, η μοίρα σου βαριά
περήφανη κι ασύγκριτη Μεθώνη.
Γύρω από του κάστρου σου τ' αγέρωχα
οχυρά
του μεγαλείου σου μιλούν οι αναμνήσεις
για χάρη σου παλέψανε σκληρά
βάρβαροι της Ανατολής και Δύσης.
Η σεμνή Αρτέμιδα κι η πάνσοφη Αθηνά
τ' ατίμητά σου δώρα σου 'χουν χαρίσει
λιμάνι του Βυζαντίου απ' τα τρανά
και φλόγα λαμπερή του Εικοσιένα.
Με ιδρώτα ποτισμένη η καρπερή σου γη
των αμπελιών και της ελιάς το νόμα δίνει
τα στήθη του λαού σου αγνή πηγή
που ξεπηδά κρουνούς η καλοσύνη.*

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

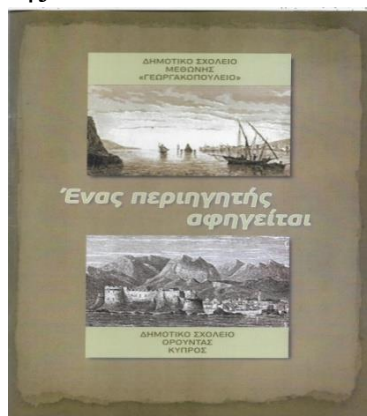
Προετοιμασία μαθητών Ουαίου
Παρουσίαση κριτική βιβλίου

**«ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΗΣ
ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ»**
(Άγγελος Ψύλλας)

Το διήγημα προήλθε από ένα project στα πλαίσια μας από τις δραστηριότητες του Πανελληνίου Διαγωνισμού «Κύπρος, Ελλάδα, Ομογένεια – Εκπαιδευτικές Γέφυρες» που συμμετείχαν μαθητές των Δημοτικών Σχολείων Μεθώνης και Ορούντας Λευκωσίας Κύπρου το σχολικό έτος 2018 – 2019 μαζί με τους δασκάλους τους. Τα δύο σχολεία παρήγαγαν μετά από γνωστική προετοιμασία εκπαιδευτικό υλικό που περιελάμβανε φύλλα εργασίας με πηγές και κείμενα για τη Μεθώνη και την Κερύνεια και συγκεκριμένα για τα λιμάνια και τα κάστρα τους καθώς και εργασίες κατανόησης και παραγωγής γραπτού λόγου – λογοτεχνικού κειμένου. Το υλικό προήλθε από επιτόπιες επισκέψεις στους συγκεκριμένους χώρους, μελέτη βιβλίων που αναφέρονται σε αυτούς, καθώς και παρουσιάσεις κατάλληλων ομιλητών.

Η πλοκή του διηγήματος μας πάει στο 1495, πέντε χρόνια πριν την κατάληψη της Μεθώνης από τους Οθωμανούς και ξεκινά με πρώτο σταθμό του περιηγητή μας στη Μεθώνη. Μέσα από τα μάτια

του ήρωα έχουμε την πρώτη άποψη της πόλης από το Ιόνιο πέλαγος και τις πρώτες του εντυπώσεις από την καστροπολιτεία της Μεθώνης. Ο περιηγητής γνωρίζει το κάστρο, τις γειτονιές, τα σημαντικά κτίρια αλλά και την ισχυρή οχύρωσή της. Μαθαίνει για τις τεχνικές άμυνας σε περίπτωση πολιορκίας. Γεύεται τοπικά φαγητά και ποτά και γνωρίζει τον καθημερινό τρόπο ζωής των κατοίκων.

Το διήγημα συνεχίζει με την εμπειρία του ταξιδιού μέχρι τον επόμενο σταθμό του περιηγητή μας στην Κερύνεια. Μέσα από τα μάτια του ήρωα, έχουμε την πρώτη εικόνα της πόλης από το ανοιχτό πέλαγος, περιγραφή του λιμανιού και τις πρώτες εντυπώσεις από την πανέμορφη πόλη της Κερύνειας. Όταν ο ήρωας κατεβεί από το καράβι μας περιδιαβάσει στο κάστρο, στις γειτονιές, στα στενά και στις ακτές της παραλιακής πόλης. Μέσω του περιηγητή θα γνωρίσουμε ανθρώπους στο λιμάνι, στην αγορά και στο

μαγειρείο και θα μάθουμε εμπειρίες από τη ζωή του. Έτσι, θα δοθεί η ευκαιρία στον ήρωα να δώσει στους αναγνώστες/ακροατές κάποιες πληροφορίες για τον εαυτό του που δεν είχαμε γνωρίσει μέχρι τώρα. Παράλληλα θα μάθουμε για τις ασχολίες των ανθρώπων στην Κύπρο. Θα μάθουμε για τον «μαύρο χρυσό της Κύπρου», τα χαρούπια και τις χαρουπαποθήκες που βρίσκονται στις βόρειες ακτές του νησιού, για τους ελαιώνες καθώς και για την πεδιάδα της Μεσαορίας. Εξάλλου τα προϊόντα αυτά κατέληγαν στα λιμάνια, στα καράβια που φόρτωναν εμπορεύματα.

Το διήγημα εκδόθηκε σε βιβλίο με ενέργειες του γιατρού και ιστορικού ερευνητή Γιάννη Μπίρη και επίσημα παρουσιάστηκε στις 27 Ιουνίου 2020 με την παρουσία της Υφυπουργού Παιδείας κ. Σοφίας Ζαχαράκη.

Παραθέτουμε ένα απόσπασμα στο οποίο φαίνεται η ανησυχία Ενετών και Ελλήνων για την επικείμενη οθωμανική προέλαση.

«Όλα καλά λοιπόν σε αυτόν τον τόπο.

-Μην το λες. Οι πειρατικές επιδρομές, αλλά και οι κινήσεις των Τούρκων δείχνουν κακούς οίονους.

-Βλέπω μια έντονη ανησυχία να σε διακατέχει.

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

-Έτσι, ακριβώς. Μια υποχρεωτική τους αγγαρεία από τους Βενετούς για δύο μέρες το μήνα και η αλαζονεία στη διοίκηση οξύνουν το αίσθημα της κατοχής και κάνουν τους φτωχούς Έλληνες χωρικούς θεατές. Το ξεκαθάρισμα του τόπου έξω από το Βόρειο τείχος από πιθανές θέσεις προφύλαξης για τους επιτιθέμενους Τούρκους είναι βέβαια μια στρατηγική κίνηση άμυνας αλλά δεν παύει να είναι και μια πράξη ισοπέδωσης της ζωής

του πληθυσμού που αναγκάζεται να φύγει από την περιοχή ή να οχυρωθεί μαζί με τους Βενετούς στο κάστρο. Είναι όμως και διατεθειμένοι να πολεμήσουν;»

ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΕΣ

Στα πλαίσια του εορτασμού για τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση μαθητές της Ε΄ Τάξης δημιούργησαν τις δικές τους ζωγραφιές εμπνευσμένες από τη Ναυμαχία της Μεθώνης. Σας παραθέτουμε μερικές από αυτές και ευχαριστούμε τους συμμαθητές μας για την παραχώρηση.

Νίκου Πολυξένη

Μίχου Μάριος

Άννα Σαρδέλη

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Ας ασκήσουμε το μυαλό!

Ας ασκήσουμε το μυαλό!

ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ: Βρείτε οριζόντια ή κάθετα 14 λέξεις που έχουν σχέση με το επετειακό μας φύλλο:

Κ Β Ζ Ο Δ Π Ο Λ Ι Ο Ρ Κ Ι Α Τ
 Α Π Ο Β Α Σ Η Ι Μ Ο Ρ Ι Α Σ Ο
 Π Ν Ψ Π Α Χ Ε Σ Π Α Ν Ε Σ Τ Ρ
 Ο Ν Ι Ο Κ Α Σ Τ Ρ Ο Β Π Ζ Α Κ
 Δ Α Ρ Ν Β Τ Ξ Ο Α Π Δ Υ Μ Ν Ξ
 Ι Υ Α Γ Ω Ζ Γ Ρ Η Γ Ο Ρ Ι Ο Σ
 Σ Μ Δ Μ Ε Η Σ Ζ Μ Ρ Φ Π Α Ζ Η
 Τ Α Ζ Υ Τ Χ Ι Α Θ Τ Ρ Ο Ο Ε Π
 Ρ Χ Η Κ Ι Ρ Ζ Κ Η Υ Σ Λ Υ Δ Θ
 Ι Ι Δ Ε Φ Η Μ Ω Σ Φ Τ Ι Λ Γ Ι
 Α Α Ψ Λ Θ Σ Λ Ι Ψ Χ Υ Κ Η Μ Κ
 Κ Γ Ο Ξ Ν Τ Δ Ω Ψ Χ Φ Α Σ Β Λ
 Ο Χ Π Ν Ι Ο Κ Α Σ Τ Ρ Ο Τ Ρ Α
 Α Β Ρ Δ Α Σ Τ Ρ Ο Μ Ε Θ Ω Ν Η
 Γ Ε Ω Ρ Γ Α Κ Ο Π Ο Υ Λ Ε Ι Ο

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΑ: Ανακηρύχτηκε από την εκκλησία μας ο Μεθώνης Γρηγόριος:

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____
- 9 _____
- 10 _____
- 11 _____
- 12 _____
- 13 _____
- 14 _____
- 15 _____
- 16 _____

1. Ήταν ο Γρηγόριος για τη Μεθώνη.

2. «Τον παντοδύναμο και την πατρίδα προσκυνά ο Γρηγόριος.
3. Έγινε στον όρμο της Μεθώνης στις 30/4/21
4. Δύο έκαναν για την κατάληψη του κάστρου.
5. Αποβιβάστηκε στη Μεθώνη το 1825.
6. Τα 200 της χρόνια γιορτάζουμε φέτος.
7. Και εκεί ταξίδεψε ο Γρηγόριος.
8. Στην είσοδο της Μεθώνης του Γρηγορίου.
9. Ηγήθηκε της Ναυμαχίας της Μεθώνης.
10. Ήταν στην καταγωγή ο Ιμπραήμ.
11. Πρωτοστάτησε στην επανάσταση.
12. Πόλη που πήρε το προσωνύμιο ο στρατηγός Γεωργακόπουλος.
13. Ήταν στην καταγωγή ο Μιαούλης.
14. Με έξι επιτέθηκε ο Μιαούλης.
15. Συνελήφθη από τον Ιμπραήμ αλλά επέζησε.
16. Ένας από τους πυρπολητές.

ΚΟΥΙΖ: Κύκλωσε ό,τι ταιριάζει:

- ✚ Η προτομή του Γρηγορίου βρίσκεται στην:
 - α. πλατεία παραλίας β. είσοδο της Μεθώνης
 - γ. είσοδο του κάστρου
- ✚ Ο Μιαούλης εκδικήθηκε το θάνατο του:
 - α. Τσαμαδού β. Σανταρόζα γ. Αναγνωσταρά
- ✚ Το Δημοτικό της Μεθώνης έχει επωνυμία:
 - α. Καποδιστριακό β. Γρηγόριος Παπαθεοδώρου
 - γ. Γεωργακοπούλειο
- ✚ Τόσες οι σκηνές στο κάμπο της Μεθώνης:
 - α. χίλιες β. εξακόσιες γ. δύο χιλιάδες
- ✚ Στο τραγούδι για τον Ιμπραήμ δεν λαλεί:
 - α. ο κούκος β. ο σπίνος γ. ο γλάρος
- ✚ Το μνημείο της Ναυμαχίας παριστάνει:
 - α. πυρπολικό β. καράβι γ. ιστίο δ. κατάρτι
- ✚ Ο Γεωργακόπουλος συνελήφθη:
 - Α. στη Σφακτηρία β. στο Μανιάκι γ. στο Κρεμμύδι
- ✚ Ο Χατζηχρήστος ήταν στην καταγωγή:
 - α. Σέρβος β. Έλληνας γ. Βούλγαρος δ. Ρώσος
- ✚ Στο βιβλίο «Ένας περιηγητής αφηγείται» αναφέρονται τα κάστρα:
 - α. Νιόκαστρο β. Μεθώνης γ. Κερύνειας
 - δ. Λάρνακας
- ✚ Η ακτή Μιαούλη βρίσκεται:
 - α. στον Πόρο β. στην Ύδρα γ. στον Πειραιά

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

(Σεμπασιάν Μιράκα, Μπαϊράμ Μίση)

Λόγω των συνθηκών που ζούμε με τον περιορισμό των μετακινήσεων, καλό είναι να μην ξεχνάμε την άσκηση και μια καλή περίπτωση είναι το περπάτημα. Προτείνουμε λοιπόν δύο διαδρομές που θα μπορούσαν να βοηθήσουν σ' αυτό. Η μία έχει σχέση με το 1821 και έχει το τίτλο 1821 μέτρα και η δεύτερη με τη γνωριμία της περιοχής (Στου παπά τη λίμνη)

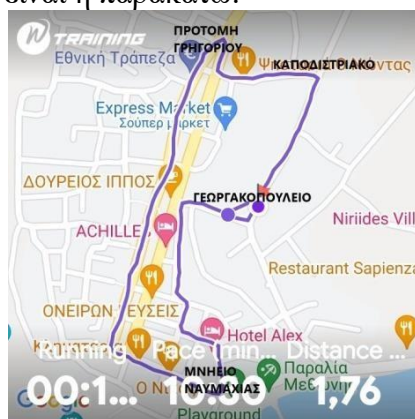
1821 μέτρα

Η διαδρομή είναι μικρή περίπου 1821 μέτρα και σκοπό έχει να γνωρίσουμε τα 4 τεκμήρια που σχετίζονται με την ελληνική επανάσταση και αναφέρθηκαν στη 2^η σελίδα.

Ξεκινάμε λοιπόν από το Δημ. Σχολ. (Γεωργακοπούλειο) και με πορεία ανατολική βγαίνουμε στην οδό Αναπαύσεως, στριβούμε αριστερά στο τοξωτό γεφύρι και με δυτική πορεία περνάμε το δεύτερο σταθμό το Καποδιστριακό Σχολείο. Από εκεί με πορεία δυτική βγαίνουμε στην οδό Μαιζώνος και στρίβοντας δεξιά φτάνουμε στον τρίτο σταθμό την προτομή του Επισκόπου Γρηγορίου. Ακολουθώντας με πορεία νότια παίρνουμε το δρόμο της αγοράς (Επισκόπου Γρηγορίου) και φτάνουμε στο τέλος της. Ακολουθώντας ανατολική πορεία επί της οδού Μιαούλη περνάμε στην Πλατεία της Παραλίας και στο

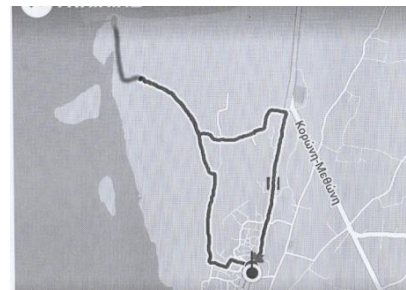
τέταρτο σταθμό μας το μνημείο της Ναυμαχίας. Διασχίζοντας προς βορρά την πλατεία παραλίας και περνώντας νότια της πλατείας Συγγρού επιστρέφουμε στο Δημοτικό Σχολείο.

Η αποτύπωση της διαδρομής είναι η παρακάτω:

ΣΤΟΥ ΠΑΠΑ ΤΗ ΛΙΜΝΑ: ΤΟ ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΞΙΟΘΕΑΤΟ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Αυτή η διαδρομή από την αρχή της, την προτομή του Γρηγορίου μέχρι το τέλος της στο ίδιο σημείο είναι περίπου 4,5 χιλιόμετρα και τα βασικά της σημεία είναι: Ι. Ναός Αγίου Νικολάου, Γυμνάσιο-Λύκειο Μεθώνης, δυτικά Μετεωρολογικού Σταθμού, Βιολογικός Μεθώνης και φτάνουμε στο σημείο αναφοράς μας. Η επιστροφή είναι από το δρόμο της Αγίας Κυριακής, Εθνική Οδός Πύλου – Μεθώνης και προτομή Γρηγορίου. Αποτυπώνεται δε παρακάτω:

Ο άγνωστος αλλά εντυπωσιακός αυτός όρμος στη Μεθώνη έχει τη δική του φυσική ομορφιά και την ιστορία που τον συνοδεύει. Εξ' ου και το παράξενο και ιδιαίτερο όνομά του. Έχει ένα στενό στόμιο το οποίο είναι και το πιο βαθύ του σημείο.

Τα πρώτα χρόνια μετά την κατοχή, οι γυναίκες πήγαιναν εκεί γυναίκες κουβαλώντας με τα γαϊδούρια δεμάτια λινάρια και σπάρτα. Τα τοποθετούσαν εκεί για περίπου δύο τρεις μέρες μέσα στο νερό και ξαναγυρνούσαν. Αφού είχαν μουλιάσει, με τον ίδιο τρόπο τα μετέφεραν πίσω στα σπίτια τους για να αρχίσει η επεξεργασία στον αργαλειό και να υφάνουν λινά σεντόνια, ελαιόπανα και άλλα είδη.

ΜΑΘΗΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Για την ονομασία του όρμου αυτού έχουν διατυπωθεί και διασωθεί δύο παραδόσεις. Σύμφωνα με την πρώτη εκδοχή κάποτε ένας παπάς είδε μπροστά του στον όρμο έναν λαγό. Καθώς έτρεξε για να τον πιάσει έφτασαν και οι δύο στο σημείο που είναι το στόμιο. Τον ακολούθησε ως εκεί ο παπάς και όταν έφθασε στο βαθύ μέρος, επειδή δεν γνώριζε να κολυμπά πνίγηκε.

Η δεύτερη εκδοχή από την άλλη, αναφέρει ότι η περιοχή που είναι σήμερα του Παπά η Λίμνα ήταν κάποτε ένα αλώνι στο οποίο, μάλιστα, αλώνιζαν τα σιτηρά.

Ένας παπάς κάποτε πήγε μια

γιορτινή μέρα εκεί με σκοπό να αλωνίσει και έτσι δεν λειτούργησε στην εκκλησία. Τότε λέει η παράδοση, έγινε σεισμός και γκρεμίστηκε ολόκληρη περιοχή. Από τον σεισμό σχηματίστηκε η λίμνη και η παραγωγή του παπά καταστράφηκε ολοσχερώς.

ΕΡΕΥΝΑ: «Το τέλος της Επανάστασης και η πορεία προς την ανόρθωση»

(Ευγενία Αγιομαυρίτη)

Στα 1204 ο Γοδεφρίδος Βιλαρδουίνος είχε αρχίσει από τη Μεθώνη την κατάκτηση του Μοριά (περίοδος Φραγκοκρατίας). Οι απόγονοί του, έξι αιώνες αργότερα αισθάνονται την υποχρέωση να βοηθήσουν στην απελευθέρωση αυτής της χώρας.

Από την ίδια πόλη θα αρχίσει και ο στρατηγός Μαιζόν την απελευθέρωση του Μοριά. Από το φθινόπωρο του 1828 οι Γάλλοι είχαν ελευθερώσει την Πελοπόννησο και προσπαθούσαν για την ανόρθωση της χώρας από τα ερείπια που είχε αφήσει ο Ιμπραήμ. Όμως με το πρωτόκολλο του Λονδίνου του 1829 η Αγγλική πολιτική είχε επιτύχει να επιβάλει τις απόψεις της. Ανάμεσα στα άλλα ήταν και η ανάκληση του μεγαλύτερου τμήματος του Γαλλικού εκστρατευτικού σώματος. Παρόλα αυτά η παραμονή στη Ελλάδα των Γάλλων, έστω και περιορισμένα, υπήρξε τόσο ευεργετική, ιδίως για τη Μεθώνη, όπου ήταν και το στρατηγείο τους.

Σημαντικά έργα των Γάλλων ήταν η άριστη επιδιόρθωση των τειχών του φρουρίου, το πολεοδομικό σχέδιο της Μεθώνης εκτός του

κάστρου, η κατασκευή της μεγάλης γέφυρας στη βορεινή είσοδο του κάστρου και ο αμαξωτός δρόμος για να ενώσει την έδρα του στρατηγείου τους στη Μεθώνη με το λιμάνι του Ναβαρίνου. Μάλιστα και ο σημερινός δρόμος Μεθώνης – Πύλου είναι σχεδόν πάνω σ' αυτή τη χάραξη.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ: *Οριζόντια:* ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ, ΑΠΟΒΑΣΗ, ΜΟΡΙΑΣ, ΚΑΣΤΡΟ, ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ, ΝΙΟΚΑΣΤΡΟ, ΜΕΘΩΝΗ, ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΕΙΟ

Κάθετα: ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ, ΙΜΠΡΑΗΜ, ΠΥΡΠΟΛΙΚΑ, ΜΙΑΟΥΛΗΣ

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΑ: ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ, ΘΕΟ, ΝΑΥΜΑΧΙΑ, ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ, ΙΜΠΡΑΗΜ, ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ, ΡΩΣΙΑ, ΠΡΟΤΟΜΗ, ΜΙΑΟΥΛΗΣ, ΑΙΓΥΠΤΟΣ, ΓΦΡΗΓΟΡΙΟΣ, ΤΡΙΠΟΛΗ, ΥΔΡΑΙΟΣ, ΠΥΡΠΟΛΙΚΑ, ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΣ, ΣΠΑΧΗΣ

ΚΟΥΙΖ: Στην είσοδο της Μεθώνης, Τσαμαδού, Γεωργακοπούλειο, εξακόσιες, ο κόκκος, ιστίο, στο Κρεμμύδι, Σέρβος, Μεθώνης – Κερύνειας, στον Πειραιά

1821 - 2021